

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
της 17ης Οκτωβρίου 2018¹

Υπόθεση C-496/17

**Deutsche Post AG
κατά
Hauptzollamt Köln**

[αίτηση του Finanzgericht Düsseldorf (δικαστηρίου φορολογικών διαφορών Ντίσελντορφ, Γερμανία)
για την έκδοση προδικαστικής απόφασεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαιώματα και υποχρεώσεις των προσώπων βάσει της τελωνειακής νομοθεσίας – Ιδιότητα εγκεκριμένου οικονομικού φορέα – Ερωτηματολόγιο – Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Αριθμός φορολογικού μητρώου – Αρμόδια φορολογική υπηρεσία για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος – Επεξεργασία δεδομένων αναγκαία για την εκπλήρωση νόμιμης υποχρέωσης – Αρχή του περιορισμού του σκοπού της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»

1. Η γερμανική τελωνειακή αρχή ζητεί ορισμένα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τα διευθυντικά στελέχη και τους εργαζόμενους των επιχειρήσεων οι οποίες επιδιώκουν να αποκτήσουν ή να διατηρήσουν την ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα (στο εξής: ΑΕΟ), ιδιότητα χάρη στην οποία τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχειρίσεως απ' ό,τι οι λοιποί εισαγωγείς ή εξαγωγείς.
2. Το προδικαστικό ερώτημα αφορά τα όρια που επιβάλλει το δίκαιο της Ένωσης στα αιτήματα αυτά είτε σε αμιγώς τελωνειακό επίπεδο είτε από απόψεως προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

¹ Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ισπανική.

I. Το νομικό πλαίσιο

A. Το δίκαιο της Ένωσης

1. Η τελωνειακή νομοθεσία

α) Ο τελωνειακός κώδικας

3. Το άρθρο 38 του κανονισμού 952/2013² προβλέπει τα εξής:

«1. Οικονομικός φορέας που είναι εγκατεστημένος εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης και πληροί τα κριτήρια του άρθρου 39 μπορεί να υποβάλει αίτηση για την ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα.

[...]

2. Η ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα συνίσταται στα ακόλουθα είδη πιστοποιητικού:

α) αυτό του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα με πιστοποιητικό ως προς τις τελωνειακές απλουστεύσεις, το οποίο παρέχει στον κάτοχό του τη δυνατότητα να απολαύει ορισμένων απλουστεύσεων σύμφωνα με την τελωνειακή νομοθεσία, ή

β) αυτό του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα με πιστοποιητικό ως προς την ασφάλεια και την προστασία, το οποίο παρέχει στον κάτοχό του διευκολύνσεις που αφορούν την ασφάλεια και την προστασία.

[...]»

4. Το άρθρο 39, στοιχείο α', ορίζει τα εξής:

«Τα κριτήρια για τη χορήγηση της ιδιότητας του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα είναι τα εξής:

α) η απουσία ιστορικού σοβαρής παράβασης ή επανειλημμένων παραβάσεων της τελωνειακής νομοθεσίας και των φορολογικών κανόνων, συμπεριλαμβανομένης της απουσίας ιστορικού σοβαρών ποινικών αδικημάτων σχετιζόμενων με την οικονομική δραστηριότητα του αιτούντος,

[...]».

β) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/2447³

5. Κατά το άρθρο 24, παράγραφος 1:

«[...]

² Κανονισμός (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2013, L 269, σ. 1· στο εξής: τελωνειακός κώδικας).

³ Κανονισμός της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού 952/2013 (ΕΕ 2015, L 343, σ. 558).

Εάν ο αιτών δεν είναι φυσικό πρόσωπο, το κριτήριο του άρθρου 39 στοιχείο α) του κώδικα θεωρείται ότι πληρούται αν, κατά τα τελευταία τρία έτη, κανένα από τα ακόλουθα πρόσωπα δεν έχει διαπράξει σοβαρή παράβαση ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής και φορολογικής νομοθεσίας ή δεν έχει καταδικασθεί για σοβαρά ποινικά αδικήματα συνδεδεμένα με την οικονομική του δραστηριότητα:

- α) ο αιτών·
- β) το πρόσωπο που διοικεί τον αιτούντα ή ελέγχει τη διοίκησή του·
- γ) ο υπάλληλος που είναι υπεύθυνος για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος.»

γ) *Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2016/341⁴*

6. Κατά το άρθρο 1:

«1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει μεταβατικά μέτρα σχετικά με τα μέσα για την ανταλλαγή και την αποθήκευση δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 278 του κώδικα έως ότου τεθούν σε λειτουργία τα ηλεκτρονικά συστήματα τα οποία είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του κώδικα.

2. Οι απαιτήσεις, οι μορφότυποι και οι κωδικοί δεδομένων που πρέπει να εφαρμόζονται για τις μεταβατικές περιόδους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/2446 [...] και στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/2447 [...] καθορίζονται στα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού.»

7. Το άρθρο 5 ορίζει τα εξής:

«1. Έως την ημερομηνία αναβάθμισης του συστήματος ΑΕΟ το οποίο αναφέρεται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης 2014/255/ΕΕ, οι τελωνειακές αρχές μπορούν να επιτρέπουν τη χρήση άλλων μέσων εκτός από τις ηλεκτρονικές τεχνικές επεξεργασίας δεδομένων για αιτήσεις και αποφάσεις ΑΕΟ ή για κάθε μεταγενέστερο γεγονός που μπορεί να επηρεάσει τις αρχικές αιτήσεις ή αποφάσεις.

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) οι αιτήσεις για την ιδιότητα ΑΕΟ υποβάλλονται χρησιμοποιώντας τη μορφή του εντύπου που παρατίθεται στο παράρτημα 6· και
- β) οι άδειες για τη χορήγηση της ιδιότητας ΑΕΟ εκδίδονται χρησιμοποιώντας το έντυπο που παρατίθεται στο παράρτημα 7.»

8. Το σημείο 19 των εξηγηματικών σημειώσεων του παραρτήματος VI αφορά το περιεχόμενο του εντύπου αιτήσεως για τη χορήγηση της ιδιότητας ΑΕΟ:

«Όνομα, ημερομηνία και υπογραφή του αιτούντος:

Υπογραφή: ο υπογράφων πρέπει να προσθέσει την ιδιότητά του. Ο υπογράφων πρέπει πάντα να είναι το πρόσωπο που εκπροσωπεί συνολικά τον αιτούντα.

Όνομα: επωνυμία του αιτούντος και σφραγίδα του αιτούντος.

⁴ Κανονισμός της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού 952/2013 όσον αφορά μεταβατικούς κανόνες για ορισμένες διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα για τις περιπτώσεις που τα σχετικά ηλεκτρονικά συστήματα δεν έχουν τεθεί ακόμη σε λειτουργία, και την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 (ΕΕ 2016, L 69, σ. 1).

[...]

8. Ονοματεπώνυμα των ανθρώπων που κατέχουν σημαντικές θέσεις (διευθύνοντες σύμβουλοι, προϊστάμενοι τμημάτων, διευθυντές λογιστηρίων, προϊστάμενος τμήματος τελωνειακών θεμάτων κ.λπ.). Περιγραφή της διαδικασίας που εφαρμόζεται σε περίπτωση προσωρινής ή μόνιμης απουσίας του αρμόδιου υπαλλήλου.
9. Ονοματεπώνυμα ατόμων και θέση αυτών στον οργανισμό του αιτούντος με ειδικές γνώσεις σε τελωνειακά θέματα. Αξιολόγηση του επιπέδου γνώσεων αυτών των προσώπων σε ό,τι αφορά τη χρήση τεχνολογίας των πληροφοριών σε τελωνειακά θέματα και εμπορικές διαδικασίες και εν γένει σε εμπορικά θέματα.

[...]»

2. Η νομοθεσία σχετικά με την προστασία δεδομένων: ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679⁵

9. Κατά το άρθρο 4:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

- 1) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (“υποκείμενο των δεδομένων”): το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου,
- 2) “επεξεργασία”: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή,

[...]».

10. Το άρθρο 5 προβλέπει τα εξής:

«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

- α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων (“νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια”),
- β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς: η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 (“περιορισμός του σκοπού”),

⁵ Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 2016/679).

γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία (“ελαχιστοποίηση των δεδομένων”),

[...]».

11. Το άρθρο 6 ορίζει τα εξής:

«1. Η επεξεργασία είναι σύννομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) το υποκείμενο των δεδομένων έχει συναινέσει στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς,

[...]

γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας,

[...]

ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας,

[...]

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν πιο ειδικές διατάξεις για την προσαρμογή της εφαρμογής των κανόνων του παρόντος κανονισμού όσον αφορά την επεξεργασία για τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 στοιχεία γ) και ε), καθορίζοντας ακριβέστερα ειδικές απαιτήσεις για την επεξεργασία και άλλα μέτρα προς εξασφάλιση σύννομης και θεμιτής επεξεργασίας, μεταξύ άλλων για άλλες ειδικές περιπτώσεις επεξεργασίας όπως προβλέπονται στο κεφάλαιο IX.

3. Η βάση για την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία γ) και ε) ορίζεται σύμφωνα με:

α) το δίκαιο της Ένωσης, ή

β) το δίκαιο του κράτους μέλος στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Ο σκοπός της επεξεργασίας καθορίζεται στην εν λόγω νομική βάση ή, όσον αφορά την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε), είναι η αναγκαιότητα της επεξεργασίας για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. [...] Το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο του κράτους μέλους ανταποκρίνεται σε σκοπό δημόσιου συμφέροντος και είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο νόμιμο σκοπό.

4. Όταν η επεξεργασία για σκοπό άλλο από αυτόν για τον οποίο έχουν συλλεγεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν βασίζεται στη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων ή στο δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους το οποίο αποτελεί αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση των σκοπών που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσο η επεξεργασία για άλλο σκοπό είναι συμβατή με τον σκοπό για τον οποίο συλλέγονται αρχικώς τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων:

- α) τυχόν σχέση μεταξύ των σκοπών για τους οποίους έχουν συλλεχθεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και των σκοπών της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας,
- β) το πλαίσιο εντός του οποίου συλλέχθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των υποκειμένων των δεδομένων και του υπευθύνου επεξεργασίας,
- γ) τη φύση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως για τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 9, ή κατά πόσο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες και αδικήματα υποβάλλονται σε επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 10,
- δ) τις πιθανές συνέπειες της επιδιωκόμενης περαιτέρω επεξεργασίας για τα υποκείμενα των δεδομένων,
- ε) την ύπαρξη κατάλληλων εγγυήσεων, που μπορεί να περιλαμβάνουν κρυπτογράφηση ή ψευδωνυμοποίηση.»

12. Κατά το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε΄:

«Το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία των δεδομένων μπορεί να περιορίζει μέσω νομοθετικού μέτρου το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22 και στο άρθρο 34, καθώς και στο άρθρο 5, εφόσον οι διατάξεις του αντιστοιχούν στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22, όταν ένας τέτοιος περιορισμός σέβεται την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και συνιστά αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση:

[...]

- ε) άλλων σημαντικών στόχων γενικού δημόσιου συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους, ιδίως σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων, της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής ασφάλισης».

B. Το εθνικό δίκαιο

1. Abgabenordnung (φορολογικός κώδικας)

13. Το άρθρο 139a, παράγραφος 1, ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, όριζε τα εξής:

«Η Bundeszentralamt für Steuern [(κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία)] χορηγεί σε κάθε υποκείμενο στον φόρο, για τον σκοπό της σαφούς ταυτοποίησής του στις φορολογικές διαδικασίες, ενιαίο και μόνιμο κωδικό αριθμό (κωδικό μητρώου), ο οποίος πρέπει να δηλώνεται από τον υποκείμενο στον φόρο ή από τον τρίτο ο οποίος πρέπει να διαβιβάσει δεδομένα του υποκειμένου στον φόρο στις φορολογικές αρχές, σε κάθε αίτηση, δήλωση ή κοινοποίηση προς τις αρχές αυτές. Ο κωδικός μητρώου συνίσταται σε ακολουθία αριθμητικών ψηφίων η οποία δεν επιτρέπεται να σχηματίζεται ή να συνάγεται από άλλα δεδομένα που αφορούν τον υποκείμενο στον φόρο, το τελευταίο ψηφίο είναι ψηφίο ελέγχου [...]».

14. Κατά το άρθρο 139b:

«(1) Τα φυσικά πρόσωπα δύνανται να λαμβάνουν έναν μόνο αριθμό μητρώου [...]

(2) Οι φορολογικές υπηρεσίες δύνανται να συλλέγουν και να χρησιμοποιούν τους αριθμούς μητρώου μόνον εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των εκ του νόμου καθηκόντων τους ή εφόσον η συλλογή ή η χρήση των αριθμών μητρώου επιτρέπεται ή επιτάσσεται ρητώς από νομοθετική διάταξη. Άλλοι δημόσιοι ή μη δημόσιοι φορείς δύνανται:

1. να συλλέγουν ή να χρησιμοποιούν τους αριθμούς μητρώου μόνον εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για τη διαβίβαση δεδομένων μεταξύ των φορέων αυτών και των φορολογικών αρχών ή εφόσον η συλλογή ή η χρήση των αριθμών μητρώου επιτρέπεται ή επιτάσσεται ρητώς από νομοθετική διάταξη,

[...]

3. να χρησιμοποιούν τον νομίμως συλλεγέμενο αριθμό μητρώου ενός υποκειμένου στον φόρο για τον σκοπό της εκπλήρωσεως όλων των υποχρεώσεων κοινοποίησεως που υπέχουν έναντι των φορολογικών αρχών, εφόσον η υποχρέωση κοινοποίησεως αφορά τον ως άνω υποκείμενο στον φόρο και η συλλογή και χρήση του αριθμού μητρώου είναι νόμιμη βάσει του στοιχείου 1 [...]

(3) Η κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία αποθηκεύει, όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, τα εξής δεδομένα:

1. αριθμός μητρώου,

[...]

3. επώνυμο,

4. προηγούμενα επώνυμα,

5. όνομα,

6. διδακτορικός τίτλος,

[...]

8. ημερομηνία και τόπος γεννήσεως,
9. φύλο,
10. τρέχουσα ή τελευταία γνωστή διεύθυνση,
11. αρμόδιες φορολογικές υπηρεσίες,
12. περιπτώσεις απαγορεύσεως παροχής πληροφοριών δυνάμει του Bundesmeldegesetz (ομοσπονδιακού νόμου περί δηλώσεων διαμονής),
13. ημερομηνία θανάτου,
14. ημερομηνίες εισόδου και εξόδου.

(4) Τα παρατιθέμενα στην παράγραφο 3 δεδομένα αποθηκεύονται για τους κατωτέρω σκοπούς:

1. προκειμένου να μπορεί να διασφαλιστεί ότι κάθε πρόσωπο λαμβάνει μόνο έναν αριθμό μητρώου και ότι κάθε αριθμός μητρώου χορηγείται σε ένα μόνο πρόσωπο,
2. προκειμένου να μπορεί να διαπιστωθεί ο αριθμός μητρώου του εκάστοτε υποκειμένου στον φόρο,
3. προκειμένου να μπορεί να εξακριβωθεί ποια φορολογική αρχή είναι αρμόδια για τον εκάστοτε υποκείμενο στον φόρο,
4. προκειμένου να μπορούν να διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές τα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται βάσει νόμου ή βάσει υπερεθνικών ή διακρατικών κανόνων δικαίου,
5. προκειμένου να καθίσταται δυνατή η εκπλήρωση από τις φορολογικές αρχές των καθηκόντων που τους ανατίθενται με διάταξη νόμου.»

2. *Einkommensteuergesetz* (νόμος περί φορολογίας εισοδήματος)

15. Το άρθρο 38, παράγραφοι 1 και 3, ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, προέβλεπε τα εξής:

«(1) Όσον αφορά τα εισοδήματα από εξαρτημένη εργασία, ο φόρος εισοδήματος εισπράττεται με παρακράτηση από τον μισθό (φόρος μισθωτών υπηρεσιών), εφόσον ο μισθός καταβάλλεται από εργοδότη [...]

[...]

(3) Σε κάθε καταβολή μισθού, ο εργοδότης παρακρατεί από τον μισθό, για λογαριασμό του εργαζομένου, τον φόρο μισθωτών υπηρεσιών [...].»

16. Το άρθρο 39, παράγραφοι 1 και 4, ορίζει τα εξής:

«(1) Για τη διενέργεια της παρακρατήσεως του φόρου μισθωτών υπηρεσιών, καθορίζονται, με μέριμνα του εργαζομένου, ορισμένα ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της εν λόγω παρακρατήσεως [...]

[...]

(4) Τα ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών είναι τα εξής:

1. το φορολογικό κλιμάκιο,
2. το ύψος των αφορολόγητων ποσών λόγω τέκνων στα φορολογικά κλιμάκια I έως IV,

[...]».

17. Κατά το άρθρο 39e:

«(1) Η κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία καθορίζει, κατά κανόνα με αυτοματοποιημένη μέθοδο, για κάθε εργαζόμενο, ως ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών, το φορολογικό κλιμάκιο και το ύψος των αφορολόγητων ποσών λόγω τέκνων αναφορικά με τα τέκνα που λαμβάνονται υπόψη για τα φορολογικά κλιμάκια I έως IV [...] (άρθρο 39, παράγραφος 4, πρώτη περίοδος, σημεία 1 και 2) [...] Σε περίπτωση που η φορολογική υπηρεσία καθορίζει ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών κατά το άρθρο 39, τα κοινοποιεί στην κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία, προκειμένου αυτά να καταστούν διαθέσιμα για αυτόματη πρόσβαση του εργοδότη [...]

(2) Η κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία αποθηκεύει τα ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών, προκειμένου αυτά να καταστούν διαθέσιμα για αυτόματη πρόσβαση του εργοδότη, αναγράφοντας τον αριθμό μητρώου καθώς και, επιπλέον των δεδομένων που προβλέπονται στο άρθρο 139b, παράγραφος 3, του φορολογικού κώδικα, τα ακόλουθα δεδομένα για κάθε υποκείμενο στον φόρο:

1. τη νομική ένταξη σε θρησκευτική κοινότητα που εισπράττει φόρους, καθώς και τις ημερομηνίες εντάξεως και αποχωρήσεως,
2. την επισήμως καταγεγραμμένη οικογενειακή κατάσταση καθώς και την ημερομηνία δημιουργίας ή λύσεως αυτής, με αναγραφή, στην περίπτωση των εγγάμων, του αριθμού μητρώου του/της συζύγου,
3. τα τέκνα με τον αριθμό μητρώου τους [...]

[...]

(4) Για τους σκοπούς της παροχής προσβάσεως στα ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών, ο εργαζόμενος οφείλει, κατά την έναρξη της σχέσεως εργασίας, να κοινοποιεί σε κάθε εργοδότη του:

1. τον αριθμό μητρώου του και την ημερομηνία γεννήσεώς του [...]

[...]

Ο εργοδότης οφείλει, κατά την έναρξη της σχέσεως εργασίας, να τηλεφορτώνει από τον ιστότοπο της κεντρικής ομοσπονδιακής φορολογικής υπηρεσίας τα ηλεκτρονικά ατομικά στοιχεία για τον υπολογισμό της παρακρατήσεως φόρου μισθωτών υπηρεσιών που αφορούν τον εργαζόμενο και να τα καταχωρίζει στην καρτέλα μισθοδοσίας που τηρεί για τον εργαζόμενο. [...]

[...]»

II. Η διαφορά της κύριας δίκης και προδικαστικό ερώτημα

18. Η Deutsche Post ήταν κάτοχος τελωνειακών αδειών που της είχαν χορηγηθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92⁶ και του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93⁷, συγκεκριμένα ως εγκεκριμένη παραλήπτρια και ως εγκεκριμένη αποστολέας. Απολαύει επίσης συνολικής εγγυήσεως για τη διευκόλυνση του καθεστώτος ενωσιακής διαμετακομίσεως ή του κοινού καθεστώτος διαμετακομίσεως, ενώ, από την ημερομηνία θέσεως σε πλήρη ισχύ του νέου τελωνειακού κώδικα, διαθέτει άδεια λειτουργίας εγκαταστάσεως προσωρινής εναποθέσεως.

19. Με επιστολή της 19ης Απριλίου 2017, το Hauptzollamt (κεντρικό τελωνείο) ζήτησε από την Deutsche Post να συμπληρώσει το διαθέσιμο στο Διαδίκτυο ερωτηματολόγιο αυτοαξιολογήσεως, μέρος I (πληροφορίες σχετικά με την επιχείρηση), μέχρι τις 19 Μαΐου 2017. Το εν λόγω ερωτηματολόγιο περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα ερωτήματα:

«1.1.2 Κατονομάστε, εφόσον τούτο ανταποκρίνεται στη νομική μορφή της επιχειρήσεώς σας:

[...]

c) τα μέλη των γνωμοδοτικών και εποπτικών συμβουλίων, αναφέροντας το ονοματεπώνυμο, την ημερομηνία γεννήσεως, τον αριθμό φορολογικού μητρώου και την αρμόδια φορολογική υπηρεσία.

1.1.6 Κατονομάστε τα κύρια διευθυντικά στελέχη (διευθύνοντες/-ουσες συμβούλους, προϊστάμενους/-ες τμημάτων, τον/την προϊστάμενο/-αμένη λογιστηρίου, τον/την προϊστάμενο/-αμένη του τμήματος τελωνειακών υποθέσεων κ.λπ.) της επιχειρήσεως και περιγράψτε τι προβλέπεται για την αναπλήρωσή τους. Τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία είναι το ονοματεπώνυμο, η ημερομηνία γεννήσεως, ο αριθμός φορολογικού μητρώου και η αρμόδια φορολογική υπηρεσία.

[...]

1.3.1. Κατονομάστε τα πρόσωπα που είναι στον οργανισμό σας αρμόδια για τις τελωνειακές υποθέσεις ή τα πρόσωπα που χειρίζονται τελωνειακές υποθέσεις (π.χ. χειριστές τελωνειακών υποθέσεων, τον/την προϊστάμενο/-αμένη του τμήματος τελωνειακών υποθέσεων), αναγράφοντας το ονοματεπώνυμο, την ημερομηνία γεννήσεως, τον αριθμό φορολογικού μητρώου, την αρμόδια φορολογική υπηρεσία και τη θέση τους στον οργανισμό.»

20. Το κεντρικό τελωνείο επισήμανε στην Deutsche Post ότι, σε περίπτωση που δεν παρείχε την απαιτούμενη συνεργασία δεν θα μπορούσε να διαπιστωθεί εάν πληρούσε τις προβλεπόμενες στον τελωνειακό κώδικα προϋποθέσεις λήψεως άδειας. Την προειδοποίησε επίσης ότι, σε περίπτωση μη συνεργασίας της ή μη συνδρομής πλέον των προϋποθέσεων λήψεως άδειας, θα ανακαλούσε τις άδειες αορίστου χρόνου.

21. Η Deutsche Post άσκησε προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, αμφισβητώντας την υποχρέωση κοινοποιήσεως στο κεντρικό τελωνείο των αριθμών φορολογικού μητρώου των διαλαμβανόμενων στο ερωτηματολόγιο αυτοαξιολογήσεως προσώπων, καθώς και των στοιχείων των αρμοδίων σχετικά με τα πρόσωπα αυτά φορολογικών υπηρεσιών. Ζητούσε από το αιτούν δικαστήριο να διαπιστώσει ότι δεν ήταν υποχρεωμένη να απαντήσει στο τμήμα αυτό του ερωτηματολογίου.

6 Κανονισμός του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1992, L 302, σ. 1).

7 Κανονισμός της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 (ΕΕ 1993, L 253, σ. 1).

22. Προς στήριξη της προσφυγής της, η Deutsche Post προέβαλε ότι:

- ο αριθμός των προσώπων στην επιχείρησή της τα οποία αφορούν τα ερωτήματα αυτά ήταν πολύ μεγάλος και ότι, για λόγους προστασίας δεδομένων, δεν ήταν σε θέση να απαντήσει στα εν λόγω ερωτήματα, καθόσον ορισμένοι εκ των εργαζομένων της δεν συναινούσαν στη διαβίβαση των δεδομένων τους. Επιπλέον, τα πρόσωπα τα οποία αφορούσαν τα ερωτήματα 1.1.2, στοιχείο c, 1.1.6 και 1.3.1 εκτείνονταν πέραν αυτών που μνημονεύονται στο άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχεία β' και γ', του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447.
- το καθεστώς των εργαζομένων της από απόψεως φορολογίας εισοδήματος δεν ασκούσε επιρροή στην εκτίμηση του ζητήματος εάν αυτοί είχαν διαπράξει σοβαρή παράβαση ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής ή φορολογικής νομοθεσίας ή εάν είχαν διαπράξει σοβαρά ποινικά αδικήματα συνδεδεμένα με την οικονομική τους δραστηριότητα. Η κοινοποίηση των αριθμών φορολογικού τους μητρώου δεν ήταν ούτε απαραίτητη ούτε πρόσφορη για τη διαπίστωση της τελωνειακής αξιοπιστίας τους.

23. Το κεντρικό τελωνείο αμφισβήτησε τα επιχειρήματα της Deutsche Post υποστηρίζοντας ότι το αίτημα κοινοποίησης των αριθμών φορολογικού μητρώου υπαγορεύεται από την ανάγκη ορθής ταυτοποίησης των οικείων προσώπων στο πλαίσιο υποβολής σχετικών ερωτημάτων στις φορολογικές υπηρεσίες. Ανταλλαγή πληροφοριών προβλέπεται μόνο για την περίπτωση που εις γνώσιν των τελευταίων περιέλθουν περιστατικά σοβαρών ή επανειλημμένων παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, δεν λαμβάνονται υπόψη οι παυθείσες ποινικές διαδικασίες ή οι παυθείσες διαδικασίες επιβολής κυρώσεων. Οι επανειλημμένες παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας λαμβάνονται υπόψη μόνο σε περίπτωση σωρευσεώς τους σε βαθμό δυσανάλογο προς το είδος και το εύρος της επιχειρηματικής δραστηριότητας του αιτούντος.

24. Κατά το κεντρικό τελωνείο, ο κύκλος των προσώπων τα οποία αφορούν τα ερωτήματα συνάδει με το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 και με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής σχετικά με τους ΑΕΟ. Σε κάθε περίπτωση, το τελωνείο αυτό αποφασίζει, αναλόγως του βαθμού επικινδυνότητας, ποια συγκεκριμένα πρόσωπα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ανταλλαγής πληροφοριών με τις φορολογικές αρχές. Όσον αφορά τα πρόσωπα που χειρίζονται τελωνειακές υποθέσεις, η υποβολή ερωτημάτων περιορίζεται, στις περιπτώσεις μεγάλων τμημάτων τελωνειακών υποθέσεων, στα διευθυντικά στελέχη και στους διαχειριστές.

25. Το Finanzgericht Düsseldorf (δικαστήριο φορολογικών διαφορών Ντίσελντορφ, Γερμανία) διατηρεί αμφιβολίες ως προς το εάν η πρόσβαση στα αιτηθέντα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (ήτοι, αριθμούς φορολογικού μητρώου και φορολογικές υπηρεσίες αρμόδιες για την είσπραξη του φόρου εισοδήματος όσον αφορά τα μνημονευόμενα στις ερωτήσεις 1.1.2, στοιχείο c, 1.1.6 και 1.3.1 του ερωτηματολογίου πρόσωπα) αποτελεί νόμιμη επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων, σύμφωνα με τον κανονισμό 2016/679 και το άρθρο 8, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).

26. Εκφράζει επίσης αμφιβολίες ως προς την ανάγκη προσφυγής στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων και των μελών του εποπτικού συμβουλίου της προσφεύγουσας, τα οποία συλλέγονται για τους σκοπούς της εισπράξεως του φόρου εισοδήματος, στον βαθμό που αυτά δεν συνδέονται ευθέως με την αξιολόγηση της τελωνειακής αξιοπιστίας τους ούτε με την οικονομική δραστηριότητα της Deutsche Post.

27. Στο πλαίσιο αυτό, το εν λόγω δικαστήριο αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, την έννοια ότι η τελωνειακή αρχή επιτρέπεται, βάσει της διατάξεως αυτής, να ζητήσει από τον αιτούντα να κοινοποιήσει, όσον αφορά τα μέλη του εποπτικού του συμβουλίου και τους δραστηριοποιούμενους σε αυτόν διευθύνοντες συμβούλους, προϊσταμένους τμημάτων, προϊσταμένους λογιστηρίου, προϊσταμένους του τμήματος τελωνειακών υποθέσεων καθώς και τα υπεύθυνα για τις τελωνειακές υποθέσεις και τα αρμόδια για τον χειρισμό των υποθέσεων αυτών μέλη του προσωπικού, αφενός, τους αριθμούς φορολογικού μητρώου που έχει χορηγήσει, για τους σκοπούς της εισπράξεως του φόρου εισοδήματος, η γερμανική κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία και, αφετέρου, τα στοιχεία των αρμόδιων για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος φορολογικών υπηρεσιών;»

28. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν η Deutsche Post, το κεντρικό τελωνείο, η Ισπανική, η Ουγγρική και η Ιταλική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή. Στην επ' ακροατηρίου συζήτηση της 5ης Ιουλίου 2018 παρέστησαν η Deutsche Post, το κεντρικό τελωνείο και η Επιτροπή.

III. Απάντηση επί του προδικαστικού ερωτήματος

29. Προτού χωρήσει ανάλυση επί της ουσίας, είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί ποιοι κανόνες του δικαίου της Ένωσης στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχουν εν προκειμένω εφαρμογή.

30. Η αίτηση κοινοποίησης δεδομένων απεστάλη στην Deutsche Post στις 19 Απριλίου 2017, πριν, επομένως, από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος (25 Μαΐου 2018) του κανονισμού 2016/679. Κατά τον χρόνο εκείνον, εφαρμογή είχε η οδηγία 95/46/ΕΚ⁸, καίτοι τόσο το αιτούν δικαστήριο όσο και οι μετέχοντες στην προδικαστική διαδικασία, πλην της Επιτροπής, θεωρούν ως δεδομένο ότι εφαρμογή έχει ο εν λόγω κανονισμός.

31. Η εξήγηση της φαινομενικής αυτής ανωμαλίας μπορεί να ανάγεται στη φύση της κύριας δίκης. Όπως εκτέθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Deutsche Post δεν άσκησε προσφυγή ακυρώσεως (Anfechtungsklage), η οποία θα έπρεπε να εξεταστεί από το δικαστήριο σύμφωνα με την ισχύουσα κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών νομοθεσία, αλλά προσφυγή με αναγνωριστικό αίτημα (Feststellungsklage)⁹, η οποία πρέπει να εκδικαστεί σύμφωνα με τη νομική κατάσταση που υφίσταται κατά τον χρόνο της επ' ακροατηρίου συζητήσεως και της εκδόσεως της αποφάσεως.

32. Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ερμηνεύσει το εθνικό δικονομικό του δίκαιο, επί του οποίου το Δικαστήριο δεν μπορεί να αποφανθεί. Ως εκ τούτου, εάν, βάσει των εθνικών κανόνων, φρονεί ότι η διαφορά πρέπει να εξεταστεί, για λόγους διαχρονικού δικαίου, βάσει του κανονισμού 2016/679 και όχι βάσει της οδηγίας 95/46, το Δικαστήριο οφείλει να του παράσχει την ερμηνεία του κανονισμού αυτού και όχι της οδηγίας¹⁰.

⁸ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ 1995, L 281, σ. 31).

⁹ Κατά το σημείο 5 της διατάξεως περί παραπομπής, «η προσφεύγουσα ζητεί να αναγνωρισθεί ότι [...]».

¹⁰ Εν πάση περιπτώσει, το αποτέλεσμα δεν θα ήταν ουσιωδώς διαφορετικό είτε εφαρμόζετο ο μεν είτε η δε, καθόσον ο κανονισμός 2016/679 αναπαράγει σημαντικό μέρος του περιεχομένου της οδηγίας 95/46, την οποία αντικαθιστά.

33. Αντικείμενο του προδικαστικού ερωτήματος είναι η ερμηνεία του άρθρου 24, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 και όχι η ενδεχόμενη κήρυξή του ως ανίσχυρου, προς τούτο δε πρέπει να ληφθούν υπόψη ο κανονισμός 2016/679 και τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη¹¹. Το αιτούν δικαστήριο δεν έχει, επαναλαμβάνω, εγείρει ζήτημα κύρους του εν λόγω άρθρου, το οποίο περιορίζεται στον καθορισμό των προϋποθέσεων χορηγήσεως της ιδιότητας ΑΕΟ και δεν απαιτεί, *per se*, τη διαβίβαση ή την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τρίτον.

A. Επί της ερμηνείας του άρθρου 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447

34. Η ιδιότητα ΑΕΟ παρέχει πλεονεκτήματα¹² στους οικονομικούς φορείς οι οποίοι, στο πλαίσιο των τελωνειακών τους υποθέσεων, θεωρούνται αξιόπιστοι στο σύνολο του εδάφους της Ένωσης (άρθρο 5, παράγραφος 5, του τελωνειακού κώδικα). Μεταξύ των πλεονεκτημάτων αυτών, καίρια θέση έχει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 38, παράγραφος 6, του ίδιου κώδικα, η ευνοϊκότερη μεταχείρισή τους έναντι των λοιπών φορέων όσον αφορά τους τελωνειακούς ελέγχους. Αναλόγως του είδους του χορηγούμενου πιστοποιητικού, οι ΑΕΟ υποβάλλονται σε λιγότερους φυσικούς ελέγχους και ελέγχους βάσει εγγράφων.

35. Καθόσον οι ΑΕΟ οφείλουν να διαθέτουν αποδεδειγμένη αξιοπιστία και φήμη, η χορήγηση της ιδιότητας αυτής εξαρτάται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 39 του τελωνειακού κώδικα¹³, ήτοι:

- τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας καθώς και των φορολογικών κανόνων και, ιδίως, απουσία ιστορικού σοβαρών ποινικών αδικημάτων σχετιζόμενων με την οικονομική δραστηριότητα του αιτούντος·
- επίδειξη από τον αιτούντα υψηλού επιπέδου ελέγχου των δραστηριοτήτων του και της ροής των εμπορευμάτων μέσω ενός συστήματος διαχείρισεως εμπορικών και, κατά περίπτωση, μεταφορικών καταχωρίσεων, το οποίο να επιτρέπει τη διεξαγωγή κατάλληλων τελωνειακών ελέγχων·
- αποδεδειγμένη οικονομική φερεγγυότητα· και
- αναλόγως του είδους του χορηγούμενου πιστοποιητικού ΑΕΟ, πρακτικά κριτήρια επάρκειας ή επαγγελματικών προσόντων που σχετίζονται άμεσα με την ασκούμενη δραστηριότητα (ΑΕΟC) ή ενδεδειγμένα μέτρα στον τομέα ασφάλειας (ΑΕΟS).

36. Οι προϋποθέσεις αυτές ισχύουν για το σύνολο των αιτουμένων την ιδιότητα ΑΕΟ φορέων, είτε είναι νομικά είτε είναι φυσικά πρόσωπα. Στην υπό κρίση υπόθεση, καθόσον η Deutsche Post είναι νομικό πρόσωπο, η απαίτηση σχετικά με την απουσία ιστορικού σοβαρών ή επανειλημμένων παραβάσεων της τελωνειακής νομοθεσίας και των φορολογικών κανόνων, καθώς και σχετικά με την απουσία ιστορικού σοβαρών ποινικών αδικημάτων συνδεόμενων με την οικονομική της

¹¹ Το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει «ότι οι διατάξεις της οδηγίας 95/46, στο μέτρο που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε προσβολή των θεμελιωδών ελευθεριών και, ειδικότερα, του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, πρέπει οπωσδήποτε να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων τα οποία κατοχυρώνονται από τον Χάρτη» (αποφάσεις της 6ης Οκτωβρίου 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, σκέψη 38· και της 9ης Μαρτίου 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, σκέψη 39).

¹² Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: ευκολότερη πρόσβαση σε απλουστευμένες τελωνειακές διαδικασίες· ενημέρωση πριν από τη διενέργεια τελωνειακού ελέγχου· μικρότερος αριθμός φυσικών ελέγχων και ελέγχων βάσει εγγράφων απ' ό,τι ισχύει για τους λοιπούς οικονομικούς φορείς όσον αφορά τους τελωνειακούς ελέγχους· κατά προτεραιότητα εξέταση των επιλεγισών προς έλεγχο αποστολών· δυνατότητα επιλογής του τόπου διενέργειας του ελέγχου· και «έμμεσα» πλεονεκτήματα, τα οποία, καίτοι δεν διατυπώνονται ρητώς στην τελωνειακή νομοθεσία, δύνανται, εντούτοις, να έχουν ιδιαίτερος θετικό αντίκτυπο στις εν γένει εμπορικές δραστηριότητες του ΑΕΟ. Το γεγονός ότι ένας ΑΕΟ πληροί τα κριτήρια προστασίας και ασφάλειας σημαίνει ότι εγγυάται την ασφάλεια και την προστασία στην αλυσίδα εφοδιασμού.

¹³ Κατά το άρθρο 38, παράγραφος 4, του τελωνειακού κώδικα, η χορηγούμενη από ορισμένο κράτος μέλος ιδιότητα ΑΕΟ αναγνωρίζεται από τις τελωνειακές αρχές όλων των κρατών μελών.

δραστηριότητα, εκτείνεται σε ορισμένους από τους εργαζομένους της (εκείνους που ασκούν τα κρισιμότερα καθήκοντα, όπως εκτίθενται εν συνεχεία)¹⁴. Τούτο προβλέπει το άρθρο 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447, το οποίο θεσπίστηκε σε εκτέλεση του άρθρου 39, στοιχείο α', του τελωνειακού κώδικα¹⁵.

37. Κατά το άρθρο 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447, απαλλαγμένοι τέτοιων κατηγοριών πρέπει να είναι «το πρόσωπο που διοικεί τον αιτούντα ή ελέγχει τη διοίκησή του» και «ο υπάλληλος που είναι υπεύθυνος για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος»¹⁶.

38. Το άρθρο 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 θέτει τα όρια που δεν μπορούν να υπερβούν οι τελωνειακές αρχές στο πλαίσιο των αιτημάτων τους παροχής πληροφοριών, σε σχέση με τον κύκλο ελέγξιμων προσώπων. Το άρθρο αυτό δεσμεύει τις τελωνειακές αρχές και όσον αφορά τον σκοπό που πρέπει να επιδιώκει η συλλογή των δεδομένων των εν λόγω προσώπων.

1. Επί των φυσικών προσώπων που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ελέγχου πριν από τη χορήγηση της ιδιότητας ΑΕΟ σε νομικό πρόσωπο

39. Η ratio legis του άρθρου 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 είναι ότι, για τους σκοπούς της χορηγήσεως¹⁷ της ιδιότητας ΑΕΟ, οι τελωνειακές αρχές πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους ορισμένα στοιχεία σχετικά με τα κύρια διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων, καθώς και με τα φυσικά πρόσωπα που χειρίζονται τις τελωνειακές τους δραστηριότητες¹⁸.

40. Το γράμμα του άρθρου 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 είναι περιοριστικό: μνημονεύει αποκλειστικώς και μόνον το πρόσωπο που διοικεί (τον αιτούντα την ιδιότητα ΑΕΟ φορέα) ή που ελέγχει τη διοίκησή του και τον υπάλληλο που είναι υπεύθυνος για τα τελωνειακά θέματα. Δεδομένου ότι χρησιμοποιεί τον ενικό αριθμό, το άρθρο αυτό πρέπει να ερμηνεύεται αυστηρά, συμπέρασμα που ενισχύεται από το γεγονός ότι οι κοινοποιούμενες πληροφορίες είναι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Κανόνας του παράγωγου δικαίου ιεραρχικά κατώτερος του άρθρου 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447, όπως είναι το παράρτημα 6 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2016/341, δεν μπορεί να διευρύνει το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής του άρθρου αυτού.

41. Επομένως, οι τελωνειακές αρχές δύνανται να συλλέγουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο σε σχέση με:

– τον υπεύθυνο της αιτούσας την ιδιότητα ΑΕΟ επιχειρήσεως, ο οποίος θα είναι κατά κανόνα το πρόσωπο με εκτελεστικές εξουσίες διευθύνσεως¹⁹.

14 Φρονώ ότι οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να πληρούνται όχι μόνον από τους εργαζομένους της αλλά και από την ίδια την αιτούσα επιχείρηση.

15 Το άρθρο 41, πρώτο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα προβλέπει ότι «[η] Επιτροπή ορίζει με εκτελεστικές πράξεις τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 39».

16 Το άρθρο 5 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2016/341 προβλέπει ότι οι αιτήσεις για την ιδιότητα ΑΕΟ υποβάλλονται χρησιμοποιώντας τη μορφή του εντύπου που παρατίθεται στο παράρτημα 6. Στο παράρτημα αυτό, το σημείο 19 των επεξηγηματικών σημειώσεων επισημαίνει ότι πρέπει να περιλαμβάνεται η υπογραφή του προσώπου που εκπροσωπεί συνολικά τον αιτούντα, καθώς και η ιδιότητα, το ονοματεπώνυμο και η σφραγίδα του. Επιπλέον, ο αιτών πρέπει, μεταξύ άλλων, να παρέχει τα ακόλουθα στοιχεία: «Ονοματεπώνυμο των ανθρώπων που κατέχουν σημαντικές θέσεις (διευθύνοντες σύμβουλοι, προϊστάμενοι τμημάτων, διευθυντές λογιστηρίων, προϊστάμενος τμήματος τελωνειακών θεμάτων κ.λπ.). Περιγραφή της διαδικασίας που εφαρμόζεται σε περίπτωση προσωρινής ή μόνιμης απουσίας του αρμόδιου υπαλλήλου».

17 Χάρην απλουστεύσεως, αναφέρομαι στο εξής μόνο στη χορήγηση της ιδιότητας ΑΕΟ, η εκτιθέμενη, όμως, συλλογιστική ισχύει κατ' αναλογία όσον αφορά τη διατήρηση της εν λόγω ιδιότητας.

18 Βλ. κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής σχετικά με τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς, TAXUD/B2/047/2011-REV6, της 11ης Μαρτίου 2016, σ. 126 και 127, στις οποίες παρατίθενται τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν οι επιχειρήσεις στα ερωτηματολόγια αυτοαξιολογήσεως σχετικά με την ιδιότητα ΑΕΟ.

19 Εάν το διευθυντικό αυτό καθήκον ασκείται από κοινού, το αίτημα κοινοποίησε δεδομένων θα μπορεί, λογικώς, να εκτείνεται σε εκείνους που ασκούν το εν λόγω καθήκον υπό το ως άνω καθεστώς συνδιαχειρίσεως.

- τον υπεύθυνο για τα τελωνειακά θέματα της εν λόγω επιχειρήσεως. Η ίδια αυστηρή ερμηνεία έχει εφαρμογή και ως προς το σημείο αυτό και συνεπάγεται ότι οι τελωνειακές αρχές μπορούν να ζητούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνον του σε τελευταίο βαθμό υπευθύνου για τις τελωνειακές δραστηριότητες της επιχειρήσεως.

42. Βάσει της παραδοχής αυτής, συμμερίζομαι την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου ότι το αίτημα κοινοποίησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όσον αφορά τα μέλη του εποπτικού ή του γνωμοδοτικού συμβουλίου επιχειρήσεως δεν καλύπτεται από το άρθρο 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447. Με την ίδια αυτή συλλογιστική, στο εν λόγω άρθρο δεν μπορεί να ερείδεται ούτε αίτημα για την κοινοποίηση των δεδομένων των προϊσταμένων άλλων τμημάτων και των προϊσταμένων λογιστηρίων, εκτός εάν τα πρόσωπα αυτά διαθέτουν, επιπλέον, εξουσία τελικής αποφάσεως στην επιχείρηση ή χειρίζονται τις τελωνειακές της υποθέσεις.

2. Επί των πληροφοριών και δεδομένων που μπορούν να ζητούν οι τελωνειακές αρχές

43. Κατά το άρθρο 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447, οι τελωνειακές αρχές δύνανται, όπως προανέφερα, να συλλέγουν μόνον όσες πληροφορίες είναι αναγκαίες για να διαπιστώσουν ότι δεν υφίσταται «σοβαρή παράβαση ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής και φορολογικής νομοθεσίας» ή καταδίκες «για σοβαρά ποινικά αδικήματα συνδεδεμένα με την οικονομική τους δραστηριότητα».

44. Αυτός, επομένως, είναι ο μοναδικός σκοπός τον οποίο πρέπει να υπηρετεί η συλλογή πληροφοριών από τις τελωνειακές αρχές. Η διάταξη αυτή δεν προσδιορίζει, ωστόσο, ποια κατηγορία δεδομένων είναι κατάλληλη για την επίτευξη του σκοπού της: εναπόκειται στα κράτη μέλη να τα καθορίσουν, έχοντας κατά νου ότι τα δεδομένα αυτά πρέπει να περιορίζονται στα *απολύτως αναγκαία* προκειμένου να μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη ή ανυπαρξία των συμπεριφορών που θίγουν την αξιοπιστία των κύριων υπεύθυνων της επιχειρήσεως.

45. Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν οι προαναφερθέντες εργαζόμενοι της υποψήφιας για την ιδιότητα ΑΕΟ επιχειρήσεως στερούνται της ακεραιότητας που απαιτείται ώστε να τύχουν της εμπιστοσύνης της τελωνειακής αρχής, το άρθρο 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 απαριθμεί τρεις κατηγορίες παραβάσεων:

- τις «σοβαρ[ές] [...] ή επανειλημμένες παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας». Ως «τελωνειακή νομοθεσία» νοείται αυτή που ορίζει το άρθρο 5, σημείο 2, του τελωνειακού κώδικα²⁰. Στον βαθμό ακριβώς κατά τον οποίον η τελωνειακή αρχή είναι επιφορτισμένη με την εφαρμογή του νομοθετικού αυτού κειμένου, η ίδια διαθέτει κατ' αρχήν επαρκή δεδομένα. Το κεντρικό τελωνείο αναγνωρίζει ότι έχει άμεση πρόσβαση στις ομοσπονδιακές βάσεις δεδομένων με πληροφορίες που αφορούν τελωνειακές παραβάσεις ή παραβάσεις σχετικές με την οικονομική δραστηριότητα της επιχειρήσεως.
- τις «σοβαρ[ές] [...] ή επανειλημμένες παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας», έννοια που, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, περιλαμβάνει ευρύ φάσμα φόρων²¹. Όσον αφορά τη δεύτερη αυτή κατηγορία, οι τελωνειακές αρχές χρειάζεται να λαμβάνουν από τρίτους τις απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου να βεβαιωθούν ότι κατά των εργαζομένων της υποψήφιας για την ιδιότητα ΑΕΟ επιχειρήσεως δεν έχουν επιβληθεί κυρώσεις για τις εν λόγω παράνομες πράξεις.

20 Ως τέτοια νοείται «το σύνολο νομικών διατάξεων που απαρτίζεται από όλα τα ακόλουθα: α) τον κώδικα και τις διατάξεις που τον συμπληρώνουν ή τις διατάξεις εφαρμογής του που θεσπίζονται σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο, β) το κοινό δασμολόγιο, γ) τη νομοθεσία για τη θέσπιση ενωσιακού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών, [και] δ) διεθνείς συμφωνίες που περιέχουν τελωνειακές διατάξεις, εφόσον αυτές εφαρμόζονται στην Ένωση».

21 Μεταξύ άλλων, τους φόρους σχετικά με την κυκλοφορία εμπορευμάτων και υπηρεσιών, οι οποίοι έχουν άμεσο σύνδεσμο με την οικονομική δραστηριότητα του αιτούντος (είναι η περίπτωση, παραδείγματος χάριν, του ΦΠΑ), τους ειδικούς φόρους καταναλώσεως και τους σχετικούς με τη φορολογία των επιχειρήσεων.

– τα «σοβαρά ποινικά αδικήματα [τα] συνδεόμενα με την οικονομική τους δραστηριότητα», έννοια που, όπως αναφέρει η Επιτροπή, περιλαμβάνει αδικήματα της φύσεως αυτής τα οποία, στον βαθμό που διαπράττονται από ορισμένα από τα κύρια διευθυντικά στελέχη της επιχειρήσεως, θίγουν σοβαρά τη φήμη και την επαγγελματική υπόληψή της όσον αφορά τη διαχείριση των τελωνειακών της υποθέσεων²². Πρόκειται και εδώ για παραβάσεις τις οποίες οι τελωνειακές αρχές δεν θα έχουν, κατά κανόνα, καταγράψει στα δικά τους αρχεία.

46. Τι είδους δεδομένα δύνανται, σύμφωνα με το άρθρο 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447, να συλλέγουν οι τελωνειακές αρχές προκειμένου να εντοπίσουν τις παραβάσεις αυτές για τους σκοπούς της χορηγήσεως της ιδιότητας ΑΕΟ;

47. Το κεντρικό τελωνείο υποστηρίζει ότι πρέπει να έχει στη διάθεσή του τους αριθμούς φορολογικού μητρώου και τα στοιχεία των φορολογικών υπηρεσιών στις οποίες υπάγονται όσα διευθυντικά στελέχη και εργαζόμενοι της Deutsche Post ασκούν έλεγχο επί της διαχειρίσεως των τελωνειακών της υποθέσεων. Τονίζει ότι μόνον κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να διαπιστώσει εάν αυτοί έχουν διαπράξει σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας, καθόσον πολλοί φόροι στην Γερμανία τελούν υπό τη διαχείριση των περιφερειακών αρχών. Ο αριθμός φορολογικού μητρώου αποτελεί, κατά την άποψή του, το βασικό δεδομένο μέσω του οποίου μπορούν να ζητηθούν με ακρίβεια από τις αρχές αυτές οι αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω πρόσωπα.

48. Αντιθέτως, η Deutsche Post υποστηρίζει ότι η κατάσταση των εργαζομένων της όσον αφορά τον φόρο εισοδήματος δεν είναι κρίσιμη προκειμένου να εκτιμηθεί εάν αυτοί έχουν διαπράξει σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Η κοινοποίηση των αριθμών φορολογικού τους μητρώου δεν είναι, επομένως, απαραίτητη ούτε πρόσφορη για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας τους όσον αφορά τη διαχείριση των τελωνειακών υποθέσεων.

49. Από τις γραπτές παρατηρήσεις και από τις εξηγήσεις που παρεσχέθησαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση συνάγεται ότι ο αριθμός φορολογικού μητρώου αποτελεί προσωπικό στοιχείο αναγνωρίσεως που χρησιμοποιείται για διάφορα ζητήματα στο πλαίσιο των σχέσεων των φυσικών προσώπων με τη γερμανική φορολογική διοίκηση. Είναι κοινώς αποδεκτό ότι η κύρια λειτουργία του αφορά τη διαχείριση του φόρου εισοδήματος, όπερ εξηγεί τη σύνδεσή του, στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, με τα στοιχεία των αρμόδιων για την εκκαθάρισή του φορολογικών υπηρεσιών.

50. Η ερμηνεία του γερμανικού δικαίου εναπόκειται όχι στο Δικαστήριο, αλλά στο αιτούν δικαστήριο. Το αιτούν δικαστήριο διαβεβαιώνει ότι οι αποδοθέντες από την κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία στους εργαζομένους της Deutsche Post αριθμοί φορολογικού μητρώου (άρθρο 139a, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του φορολογικού κώδικα) μπορούν να συλλεγούν και να αποθηκευτούν μόνο για τους σκοπούς της εισπράξεως του φόρου εισοδήματος, μέσω παρακρατήσεως του φόρου αυτού από τον μισθό (άρθρο 39e, παράγραφος 4, πρώτη περίοδος, σημείο 1, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος).

51. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων της Deutsche Post τα οποία έχουν συλλεγεί για τον προεκτεθέντα σκοπό δεν έχουν, κατά το αιτούν δικαστήριο, άμεση σχέση με την οικονομική δραστηριότητα της επιχειρήσεως αυτής και, ως εκ τούτου, δεν είναι κρίσιμα για την αξιολόγηση της τελωνειακής αξιοπιστίας της²³.

²² Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς, TAXUD/B2/047/2011-REV6, της 11ης Μαρτίου 2016, σ. 37, αναφέρονται σε αδικήματα όπως η δόλια πτώχευση (αφερεγγυότητα): οποιαδήποτε παράβαση της υγιεινομικής νομοθεσίας· οποιαδήποτε παράβαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, για παράδειγμα η παράνομη διασυνοριακή κυκλοφορία επικίνδυνων αποβλήτων· απάτη σχετικά με είδη και τεχνολογία διπλής χρήσεως· συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση· δωροδοκία και διαφθορά· διαδικτυακό έγκλημα· νομιμοποίηση παρανόμων εσόδων· άμεση ή έμμεση συμμετοχή σε τρομοκρατικές δραστηριότητες· άμεση ή έμμεση συμμετοχή στην προώθηση ή διευκόλυνση της παράνομης μεταναστεύσεως στην ΕΕ.

²³ Διάταξη περί παραπομπής, σημείο 16.

52. Φρονώ, ωστόσο, ότι, υπό το πρίσμα της τελωνειακής νομοθεσίας, η γερμανική Διοίκηση ουδόλως κωλύεται να ζητεί τον αριθμό φορολογικού μητρώου (και τα στοιχεία της αρμόδιας για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος υπηρεσίας) του διευθυντικού στελέχους και του υπευθύνου τελωνειακών θεμάτων της επιχειρήσεως η οποία επιδιώκει να αποκτήσει την ιδιότητα ΑΕΟ. Υπό την επιφύλαξη όσων θα εκθέσω εν συνεχεία σε σχέση με την προστασία των δεδομένων αυτών προσωπικού χαρακτήρα, η καταγραφή των δεδομένων αυτών μπορεί να χρησιμεύσει προκειμένου να επαληθευτεί η μη διάπραξη παραβάσεως από τα εν λόγω πρόσωπα.

53. Η συλλογιστική του αιτούντος δικαστηρίου θα μπορούσε να είναι βάσιμη εφόσον υφίστατο ο διαχωρισμός (τον οποίον φαίνεται να υπαινίσσεται) μεταξύ των λαμβανόμενων βάσει του αριθμού φορολογικού μητρώου πληροφοριών, κατ' ανάγκην αναφερόμενων σε έκαστο φυσικό πρόσωπο, και της δραστηριότητας της επιχειρήσεως. Όμως αυτό που σκοπεύεται με την επαλήθευση αυτή είναι, ακριβώς, να εξακριβωθεί εάν τα δύο φυσικά πρόσωπα που επιτελούν κρίσιμα καθήκοντα στην υποψήφια για ΑΕΟ οντότητα έχουν υποπέσει, κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών, σε *ιδιες* συμπεριφορές (ήτοι όχι της επιχειρήσεως) που μειώνουν την αξιοπιστία τους, *μολύνοντας*, ούτως ειπείν, με την έλλειψη ακεραιότητάς τους –εφόσον είχαν καταδικαστεί κατά το παρελθόν– την οντότητα με τη γενική ή τελωνειακή διαχείριση της οποίας είναι επιφορτισμένα.

B. Επί του άρθρου 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 και της νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

54. Όπως ισχύει με άλλα παρόμοια δεδομένα φορολογικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοια από το Δικαστήριο²⁴, ο αριθμός φορολογικού μητρώου αποτελεί δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 1, του κανονισμού 2016/679, ως πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο²⁵.

55. Η μνεία των στοιχείων των φορολογικών υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος συγκεκριμένου προσώπου φαίνεται, κατά τη διάταξη περί παραπομπής, να συνδέεται στενά με τον αριθμό φορολογικού μητρώου, λόγω της ομόσπονδης διαρθρώσεως του γερμανικού φορολογικού συστήματος. Στο πλαίσιο αυτό, η εν λόγω μνεία μπορεί, κατά τρόπο επικουρικό, να θεωρηθεί ως φορολογικής φύσεως δεδομένο σχετικό με πρόσωπο η ταυτότητα του οποίου είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί.

56. Όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, η αυτόματη πρόσβαση στον αριθμό φορολογικού μητρώου παρέχει δυνατότητα προσβάσεως σε ιδιαίτερες ευαίσθητες πληροφορίες²⁶. Πρόκειται, επομένως, για μέσο στη διάθεση της Διοικήσεως, το οποίο επιτρέπει την ταυτοποίηση του υποκειμένου του δεδομένου αυτού και τη λήψη συγκεκριμένων πληροφοριών σχετικά με την ιδιωτική και οικογενειακή του ζωή.

57. Η δραστηριότητα που αναπτύσσεται σχετικά με τους αριθμούς φορολογικού μητρώου στο πλαίσιο των σχέσεων της τελωνειακής αρχής με τους υποψηφίους για την ιδιότητα ΑΕΟ μπορεί να χαρακτηριστεί ως συλλογή πληροφοριών ή ως κοινοποίηση μέσω διαβιβάσεως. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, πραγματοποιείται επεξεργασία δεδομένων, κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 2, του κανονισμού 2016/679. Η γερμανική τελωνειακή αρχή ζητεί τους αριθμούς φορολογικού μητρώου, τους οποίους εν συνεχεία οργανώνει και χρησιμοποιεί με σκοπό να ζητήσει από τις αρμόδιες φορολογικές

24 Αποφάσεις της 1ης Οκτωβρίου 2015, *Bara* κ.λπ. (C-201/14, EU:C:2015:638, σκέψη 29)· και της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, *Puškár* (C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 41).

25 Κατά πάγια νομολογία, ο σεβασμός του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αφορά κάθε πληροφορία σχετικά με φυσικό πρόσωπο η ταυτότητα του οποίου είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί (αποφάσεις της 9ης Νοεμβρίου 2010, *Volker und Markus Schecke και Eifert*, C-92/09 και C-93/09, EU:C:2010:662, σκέψη 52· και της 17ης Οκτωβρίου 2013, *Schwartz*, C-291/12, EU:C:2013:670, σκέψη 26).

26 Μεταξύ άλλων, σύμφωνα με τη διάταξη περί παραπομπής, πρόκειται για τη νομική ένταξη σε θρησκευτική κοινότητα που εισπράττει φόρους· τις ημερομηνίες εντάξεως και αποχωρήσεως· την οικογενειακή κατάσταση και την ημερομηνία δημιουργίας ή λύσεως αυτής· ενδεχομένως, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του/της συζύγου και των τέκνων του εργαζομένου σε περίπτωση αφορολογητών ποσών λόγω τέκνων.

αρχές πληροφορίες σχετικά με σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας που τυχόν έχουν διαπραχθεί από τα εν λόγω πρόσωπα. Η απλή λήψη των δεδομένων αυτών αποτελεί ήδη επεξεργασία, όπως επίσης αποτελεί, σε μεγαλύτερο βαθμό, η μεταγενέστερη οργάνωση και χρήση τους για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με τα πρόσωπα αυτά²⁷.

58. Το Δικαστήριο έχει κρίνει, επιπλέον, ότι υφίσταται επεξεργασία δεδομένων σε περίπτωση διαβίβασης δεδομένων από έναν δημόσιο οργανισμό σε άλλον²⁸ καθώς και σε περίπτωση διαβίβασης δεδομένων από εργοδότη σε εθνική αρχή²⁹. Ως εκ τούτου, η εκ μέρους της Deutsche Post διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διευθυντικών στελεχών και εργαζομένων στο κεντρικό τελωνείο συνιστά «επεξεργασία δεδομένων» για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679.

59. Το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2016/679 θεσπίζει, ως κατευθυντήρια αρχή για την επεξεργασία, αυτήν του περιορισμού του σκοπού, κατά την οποία «[τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα] [...] συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς»³⁰.

60. Είναι αναγκαίο, επομένως, να κριθεί εάν η χρησιμοποίηση από τις γερμανικές τελωνειακές αρχές των αριθμών φορολογικού μητρώου των διευθυντικών στελεχών και των υπευθύνων για τα τελωνειακά θέματα της Deutsche Post, τους οποίους αυτή καλείται να παράσχει, συνάδει με τον σκοπό που, κατά την εσωτερική νομοθεσία, επιτελεί η συλλογή των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

61. Το αιτούν δικαστήριο εκφράζει συναφώς αμφιβολίες³¹, φρονεί δε ότι δεν υφίσταται άμεση σχέση μεταξύ, αφενός, των αριθμών φορολογικού μητρώου και των φορολογικών υπηρεσιών οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος των διευθυντικών στελεχών και εργαζομένων και, αφετέρου, των τελωνειακών δραστηριοτήτων της Deutsche Post. Όπως κατεδείχθη κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και εξήγησα προηγουμένως, το γερμανικό δίκαιο προβλέπει ότι τα φορολογικά αυτά δεδομένα μπορούν να χρησιμοποιούνται, κατά κύριο λόγο καίτοι όχι αποκλειστικώς, στο πλαίσιο της σχέσεως εργασίας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου για τους σκοπούς της εισπράξεως του φόρου εισοδήματος.

62. Οι αριθμοί φορολογικού μητρώου (και, επικουρικώς, η μνεία των στοιχείων των αρμοδίων για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος φορολογικών υπηρεσιών) αποτελούν, επομένως, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία δεν έχουν προοριστεί να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεως και της γερμανικής τελωνειακής αρχής για τους σκοπούς της

27 Με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, Ruškár (C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 34), το Δικαστήριο έκρινε ως «επεξεργασία δεδομένων» την εγγραφή σε κατάλογο του ονόματος, του εθνικού αριθμού ταυτοποίησεως και των αριθμών φορολογικού μητρώου προσώπων που κατέχουν διευθυντικές θέσεις ως «αχυράνθρωποι». Ο κατάλογος αυτός είχε καταρτιστεί από τη διεύθυνση οικονομικών και το αρμόδιο για τη δίωξη του εγκλήματος γραφείο της φορολογικής διοικήσεως της Σλοβακικής Δημοκρατίας, τόσο δε η συγκέντρωση των δεδομένων αυτών όσο και η χρήση τους από τις διάφορες φορολογικές αρχές συνιστούν επεξεργασία δεδομένων.

28 Απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2015, Bara κ.λπ. (C-201/14, EU:C:2015:638, σκέψη 29).

29 «Η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η αποθήκευση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρησιμοποίηση τέτοιων δεδομένων εκ μέρους ενός εργοδότη καθώς και η διαβίβασή τους, εκ μέρους του τελευταίου, στις αρμόδιες για την εποπτεία των συνθηκών εργασίας εθνικές αρχές έχουν επομένως τον χαρακτήρα “επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας 95/46» (η υπογράμμιση δική μου) (απόφαση της 30ής Μαΐου 2013, Worten, C-342/12, EU:C:2013:355, σκέψη 20).

30 Το άρθρο αυτό προσθέτει ότι «η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 (“περιορισμός του σκοπού”)».

31 Κατά το αιτούν δικαστήριο, «οι αριθμοί φορολογικού μητρώου των εργαζομένων της προσφεύγουσας, οι οποίοι χορηγήθηκαν από την κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία (άρθρο 139a, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του φορολογικού κώδικα), μπορούν να συλλέγονται και να αποθηκεύονται μόνο για τον σκοπό της εισπράξεως του φόρου εισοδήματος μέσω παρακρατήσεως του φόρου μισθωτών υπηρεσιών (άρθρο 39e, παράγραφος 4, πρώτη περίοδος, σημείο 1, του νόμου περί φορολογίας εισοδήματος). Συνεπώς, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων της προσφεύγουσας που συνελήφθησαν για τον ανωτέρω σκοπό δεν συνδέονται άμεσα με την εκτίμηση της τελωνειακής αξιοπιστίας της. Ειδικότερα, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των εργαζομένων της προσφεύγουσας τα οποία συνελήφθησαν για τους σκοπούς της εισπράξεως του φόρου εισοδήματος με τη μορφή της παρακρατήσεως του φόρου μισθωτών υπηρεσιών δεν έχουν καμία σχέση με αυτή καθαυτή την οικονομική δραστηριότητα της προσφεύγουσας».

χορηγήσεως ή της διατηρήσεως της ιδιότητας ΑΕΟ. Ως εκ τούτου, πρόκειται για επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που, κατ' αρχήν, δεν ανταποκρίνεται στον σκοπό για τον οποίο τα δεδομένα αυτά συνελέγησαν, εν αντιθέσει προς τον κανόνα του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 2016/679.

63. Αυτού του είδους η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα μπορούσε, ωστόσο, να δικαιολογηθεί. Θα αρκούσε, παραδείγματος χάριν, ότι τα θιγόμενα φυσικά πρόσωπα έχουν παράσχει τη συναίνεσή τους, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 2016/679. Από τη δικογραφία, ωστόσο, προκύπτει ότι οι εργαζόμενοι της Deutsche Post αντιτίθενται στην επεξεργασία των δεδομένων τους, οπότε η λύση αυτή αποκλείεται.

64. Άλλοι πιθανοί δικαιολογητικοί λόγοι μπορούν να αναζητηθούν στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2016/679³², κατά το οποίο η επεξεργασία δεδομένων είναι σύννομη όταν είναι απαραίτητη «για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας» (στοιχείο γ') ή «για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας» (στοιχείο ε')³³. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού 2016/679 ορίζει ότι η βάση για την επεξεργασία ορίζεται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

65. Το σύννομο του αιτήματος που η τελωνειακή αρχή απευθύνει στην Deutsche Post όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βρίσκει έρεισμα στην εκ του νόμου επιβαλλόμενη στην αρχή αυτή υποχρέωση³⁴ να επαληθευθεί ότι η ιδιότητα ΑΕΟ χορηγείται μόνο σε επιχειρήσεις των οποίων τα διευθυντικά στελέχη και οι υπεύθυνοι για τελωνειακά θέματα δεν έχουν διαπράξει τις προαναφερθείσες παραβάσεις. Η νόμιμη αυτή υποχρέωση απορρέει, σε τελική ανάλυση, από το άρθρο 24 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447. Φρονώ, συνεπώς, ότι συντρέχει ο κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 2016/679 δικαιολογητικός λόγος.

66. Το σύννομο της επεξεργασίας των αριθμών φορολογικού μητρώου του διευθυντικού στελέχους και του υπευθύνου για τα τελωνειακά θέματα επιχειρήσεως, για τους σκοπούς της χορηγήσεως της ιδιότητας ΑΕΟ, δύναται επίσης να βρει έρεισμα στην «άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας» (άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 2016/679)³⁵, καθόσον είναι αναγκαία προϋπόθεση προκειμένου η τελωνειακή αρχή να ασκήσει τη δημόσια εξουσία που της έχει ανατεθεί για τον έλεγχο των επιχειρήσεων με ιδιότητα ΑΕΟ. Η ιδιότητα αυτή προϋποθέτει κάποιου βαθμού *ανάθεση* των καθηκόντων τελωνειακού ελέγχου στους ΑΕΟ, η οποία αντισταθμίζεται από την ευρεία διακριτική ευχέρεια της Διοικήσεως να ελέγχει και να εποπτεύει την αξιοπιστία τους.

32 Πρέπει, επίσης, να υπομνησθεί ότι από τον σκοπό τον οποίον επιδιώκει η οδηγία 95/46 και ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση ισοδύναμου επιπέδου προστασίας σε όλα τα κράτη μέλη προκύπτει ότι το άρθρο της 7 προβλέπει εξαντλητικό και περιοριστικό κατάλογο των περιπτώσεων κατά τις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να θεωρηθεί σύννομη (αποφάσεις της 24ης Νοεμβρίου 2011, *Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito*, C-468/10 και C-469/10, EU:C:2011:777, σκέψη 30, και της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, *Puškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 105). Η διαπίστωση αυτή ισχύει κατ' αναλογίαν όσον αφορά τον κατάλογο του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2016/679.

33 Αποφάσεις της 20ής Μαΐου 2003, *Österreichischer Rundfunk* κ.λπ. (C-465/00, C-138/01 και C-139/01, EU:C:2003:294, σκέψη 64) και της 30ής Μαΐου 2013, *Worten* (C-342/12, EU:C:2013:355, σκέψη 36).

34 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, «η απαίτηση να προβλέπεται από τον νόμο κάθε περιορισμός στην άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων συνεπάγεται ότι η νομική βάση που επιτρέπει την επέμβαση στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προσδιορίζει η ίδια το περιεχόμενο του περιορισμού στην άσκηση του οικείου δικαιώματος» [βλ., σχετικώς, γνωμοδότηση 1/15 (συμφωνία PNR ΕΕ-Καναδά), της 26ης Ιουλίου 2017 (EU:C:2017:592, σκέψη 139) και απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2015, *WebMindLicenses* (C-419/14, EU:C:2015:832, σκέψη 81)].

35 Με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, *Puškár* (C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψεις 106 έως 109), το Δικαστήριο έκρινε ότι ο κατάλογος προσώπων χαρακτηριζόμενων από τη διεύθυνση οικονομικών της Σλοβακίας ως αχυρανθρώπων, ο οποίος καταρτίστηκε με σκοπό τη βελτίωση της εισπράξεως των φόρων και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, στοιχείο ε', της οδηγίας 95/46 (διάταξη στην οποία παραπέμπει το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 2016/679), διότι οι επιδιωκόμενοι με αυτόν σκοπό αποτελούσαν, στην πραγματικότητα, αποστολές δημοσίου συμφέροντος.

67. Τόσο το αίτημα κοινοποιήσεως των επίμαχων εν προκειμένω δεδομένων όσο και η επεξεργασία τους, σύννομα καθόσον εδράζονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ε', του κανονισμού 2016/679, ενδέχεται να θέσουν ορισμένους περιορισμούς στα δικαιώματα που, δυνάμει των άρθρων 12 έως 22 του κανονισμού 2016/679, αναγνωρίζονται στα υποκείμενα των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει εάν το κεντρικό τελωνείο, κατά την επεξεργασία των δεδομένων αυτών, περιορίζει κάποιο από τα δικαιώματα των θιγόμενων προσώπων, παραδείγματος χάριν, το δικαίωμα προσβάσεως, διορθώσεως, διαγραφής ή προβολής αντιρρήσεων.

68. Τυχόν περιορισμοί αυτού του είδους θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν από κάποιον εκ των «σημαντικών στόχων γενικού δημόσιου συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους, ιδίως σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων, της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής ασφάλισης» (άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 2016/679). Κάθε μέτρο που επιβάλλει τέτοιους περιορισμούς πρέπει, επιπλέον, να σέβεται «την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών» και να είναι «αναγκαίο και αναλογικό [...] σε μια δημοκρατική κοινωνία [...]»³⁶.

69. Κατά την άποψή μου, ο σκοπός της διασφάλισης της τελωνειακής αξιοπιστίας του διευθυντικού στελέχους και του υπευθύνου για τελωνειακά θέματα επιχειρήσεως, όσον αφορά τη χορήγηση της ιδιότητας ΑΕΟ, ανταποκρίνεται σε σκοπό γενικού δημόσιου συμφέροντος της Ένωσης και του γερμανικού κράτους, από οικονομικής, φορολογικής και δημοσιονομικής απόψεως. Ο έλεγχος της αξιοπιστίας των ΑΕΟ ευνοεί την είσπραξη των τελωνειακών δασμών, οι οποίοι αποτελούν ίδιο πόρο της Ένωσης, τον οποίο εισπράττουν τα κράτη μέλη και αποδίδουν στον προϋπολογισμό της Ένωσης, κατόπιν αφαιρέσεως ορισμένου ποσοστού για λόγους διοικητικής διαχειρίσεως.

70. Η έλλειψη ακεραιότητας του διευθυντικού στελέχους της επιχειρήσεως και του υπευθύνου της για τελωνειακά θέματα αποτελούν παράγοντες ικανούς να θέσουν υπό αμφισβήτηση την τελωνειακή αξιοπιστία της επιχειρήσεως, με άμεσο αντίκτυπο στη χορήγηση της ιδιότητας ΑΕΟ³⁷. Όπως επισήμανα με τις προτάσεις μου στην υπόθεση *Impresa di Costruzioni Ing. E. Mantovani και Guerrato*³⁸, είναι λογικό η αξιοπιστία επιχειρήσεως να αξιολογείται υπό το πρίσμα των παράνομων πράξεων τις οποίες διέπραξαν τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διεύθυνσή της.

³⁶ Κατά το άρθρο 52, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του Χάρτη, οι περιορισμοί στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την οποία κατοχυρώνει το άρθρο του 8, παράγραφος 1, πρέπει να θεσπίζονται τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας και να μην υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου (αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2014, *Digital Rights Ireland* κ.λπ., C-293/12 και C-594/12, EU:C:2014:238, σκέψη 52· της 11ης Δεκεμβρίου 2014, *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, σκέψη 28· και της 6ης Οκτωβρίου 2015, *Schrems*, C-362/14, EU:C:2015:650, σκέψη 92).

³⁷ Σε άλλους, επίσης, τομείς του δικαίου της Ένωσης υφίστανται περιπτώσεις κατά τις οποίες η έλλειψη εχεγγών ήθους ή ακεραιότητας των διευθυντικών στελεχών επιχειρήσεως επιδρούν στην ικανότητα της τελευταίας να πραγματοποιεί ορισμένη οικονομική δραστηριότητα ή να απολαύει κάποιο προνόμιο. Παραδείγματος χάριν, η οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ 2013, L 176, σ. 338), επισημάνει στο άρθρο της 23, παράγραφος 1, στοιχείο β', σε σχέση με την απόκτηση ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα, ότι «οι αρμόδιες αρχές, προκειμένου να εξασφαλίσουν την ορθή και συνετή διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος [στο] οποίο [σχεδιάζεται] η απόκτηση συμμετοχής και λαμβάνοντας υπόψη την ενδεχόμενη επιρροή του υποψήφιου αγοραστή στο πιστωτικό ίδρυμα, εκτιμούν την καταλληλότητα του υποψήφιου αγοραστή και την ορθότητα της [σχεδιαζόμενης] απόκτησης συμμετοχής από χρηματοοικονομική άποψη, σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια: [...] β) τη φήμη, τη γνώση, τις δεξιότητες και την πείρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 91, παράγραφος 1, οιουδήποτε μέλους του διοικητικού οργάνου και οιουδήποτε ανώτερου διοικητικού στελέχους θα διευθύνει τις δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος κατόπιν της [σχεδιαζόμενης] απόκτησης συμμετοχής». Βλ. συναφώς τις προτάσεις μου της 27ης Ιουνίου 2018, *Berlusconi και Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:502).

³⁸ Υπόθεση C-178/16 (EU:C:2017:487), σημείο 54. Στη σκέψη 34 της αποφάσεως της 20ής Δεκεμβρίου 2017 (EU:C:2017:1000), εκδοθείσας στην υπόθεση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι «το δίκαιο της Ένωσης στηρίζεται στην προκειμένη ότι τα νομικά πρόσωπα ενεργούν διά των εκπροσώπων τους. Επομένως, η αντίθετη προς το επαγγελματικό ήθος συμπεριφορά των εκπροσώπων αυτών είναι δυνατόν να αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την εκτίμηση του επαγγελματικού ήθους ορισμένης επιχειρήσεως. Συνεπώς, τα κράτη μέλη επιτρέπεται κάλλιστα, στο πλαίσιο της ασκήσεως της αρμοδιότητάς τους προς καθορισμό των όρων εφαρμογής των προαιρετικών λόγων αποκλεισμού, να λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ των στοιχείων που είναι κρίσιμα για την εκτίμηση της ακεραιότητας της διαγωνιζόμενης επιχειρήσεως, την τυχόν ύπαρξη επιλήψιμων ενεργειών του διαχειριστή ή των μελών της διοικήσεως της επιχειρήσεως αυτής, αντίθετων προς τους περί επαγγελματικού ήθους κανόνες».

71. Το γεγονός αυτό δικαιολογεί τη δυνατότητα της τελωνειακής αρχής να ερευνά το φορολογικό ιστορικό των εν λόγω διευθυντικών στελεχών, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού τους σχετικά με τον φόρο εισοδήματος. Εάν το διευθυντικό στέλεχος της επιχειρήσεως ή ο υπεύθυνός της για τελωνειακά θέματα έχουν διαπράξει παραβάσεις σχετικές με την είσπραξη του φόρου αυτού ή οποιουδήποτε άλλου φόρου, φρονώ ότι η τελωνειακή αρχή οφείλει να μπορεί να εξασφαλίσει πληροφορίες για τα πρόσωπα αυτά.

72. Με την ίδια αυτή συλλογιστική, η συλλογή και χρήση τέτοιων δεδομένων αποτελούν αναλογικό χαρακτήρα μέσα για την επίτευξη του κατά το άρθρο 24, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 σκοπού³⁹. Σύμφωνα με όσα εξέθεσε η κεντρική ομοσπονδιακή φορολογική υπηρεσία κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στο γερμανικό δίκαιο δεν υφίστανται άλλα εναλλακτικά λιγότερο περιοριστικά μέτρα, καθόσον η ομοσπονδιακή δομή του γερμανικού κράτους επάγεται ότι ορισμένοι φόροι, όπως ο φόρος εισοδήματος, τελούν υπό τη διαχείριση των περιφερειακών αρχών. Ο αριθμός φορολογικού μητρώου αποτελεί το πλέον κατάλληλο μέσο προκειμένου η (ομοσπονδιακή) τελωνειακή αρχή να ζητεί και να λαμβάνει τις φορολογικής φύσεως πληροφορίες που διαθέτουν οι διάφορες περιφερειακές αρχές⁴⁰.

73. Πρέπει να γίνουν δύο τελευταίες διευκρινίσεις:

- Η τελωνειακή αρχή υποχρεούται, βάσει των άρθρων 13 και 14 του κανονισμού 2016/679, να παράσχει πληροφορίες στο διευθυντικό στέλεχος και στον υπεύθυνο για τα τελωνειακά θέματα επιχειρήσεως με ιδιότητα ΑΕΟ όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα την οποία πρόκειται να πραγματοποιήσει (αριθμός φορολογικού μητρώου και φορολογική υπηρεσία), προκειμένου αυτοί να είναι σε θέση να ασκήσουν τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζουν τα άρθρα 15 έως 22 του κανονισμού 2016/679.
- Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η απαίτηση περί θεμιτής επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων υποχρεώνει τη διοικητική αρχή να ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους σχετικά με τη διαβίβαση των εν λόγω δεδομένων σε άλλη διοικητική αρχή προς τον σκοπό επεξεργασίας τους από τη δεύτερη ως αποδέκτρια των εν λόγω δεδομένων⁴¹.

³⁹ Όσον αφορά την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, η προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής στο επίπεδο της Ένωσης επιτάσσει, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι παρεκκλίσεις από την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι περιορισμοί της προστασίας αυτής να μην υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου (αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2014, *Digital Rights Ireland* κ.λπ., C-293/12 και C-594/12, EU:C:2014:238, σκέψεις 51 και 52· της 6ης Οκτωβρίου 2015, *Schrems*, C-362/14, EU:C:2015:650, σκέψη 92· της 21ης Δεκεμβρίου 2016, *Tele2 Sverige και Watson* κ.λπ., C-203/15 και C-698/15, EU:C:2016:970, σκέψη 96, και της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, *Ruškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 112).

⁴⁰ Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ετέθη το ζήτημα εάν η προσκόμιση από επιχείρηση πιστοποιητικών φορολογικής ενημερότητας του διευθυντικού της στελέχους και του υπευθύνου της για τελωνειακά θέματα μπορούσε να αποτελεί λιγότερο περιοριστική επιλογή. Όπως εξέθεσε το κεντρικό τελωνείο, τούτο δεν ισχύει, καθόσον τα πιστοποιητικά αυτά πρέπει να τα ζητήσουν απευθείας και για λογαριασμό τους τα εν λόγω πρόσωπα και, επιπλέον, περιέχουν περισσότερες πληροφορίες από τις απολύτως αναγκαίες για τους σκοπούς της ιδιότητας ΑΕΟ. Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να αξιολογήσει αυτά ή άλλα επιχειρήματα ως προς το σημείο αυτό.

⁴¹ Απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2015, *Bara* κ.λπ. (C-201/14, EU:C:2015:638, σκέψη 40).

IV. Πρόταση

74. Βάσει των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο Finanzgericht Düsseldorf (δικαστήριο φορολογικών διαφορών Ντίσελντορφ, Γερμανία) την ακόλουθη απάντηση:

- «1) Το άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι:
- επιτρέπει στην τελωνειακή αρχή να ζητήσει από επιχείρηση που επιδιώκει να αποκτήσει την ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα όπως της κοινοποιήσει τον αριθμό φορολογικού μητρώου και τα στοιχεία της αρμόδιας για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος φορολογικής υπηρεσίας αποκλειστικώς και μόνον όσον αφορά “το πρόσωπο που διοικεί τον αιτούντα ή ελέγχει τη διοίκησή του και τον υπάλληλο που είναι υπεύθυνος για τα τελωνειακά θέματα του αιτούντος”·
 - δεν επιτρέπει το αίτημα κοινοποίησης των δεδομένων αυτών να επεκταθεί στα μέλη του εποπτικού συμβουλίου του αιτούντος ή στα λοιπά διευθυντικά στελέχη και εργαζομένους του.
- 2) Το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ε', του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ, παρέχει σε τελωνειακή αρχή τη δυνατότητα συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως είναι οι αριθμοί φορολογικού μητρώου και τα στοιχεία της αρμόδιας για την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος φορολογικής υπηρεσίας, σχετικά με το υπεύθυνο διευθυντικό στέλεχος και τον υπεύθυνο για τα τελωνειακά θέματα επιχειρήσεως η οποία επιδιώκει να αποκτήσει την ιδιότητα του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα, ακόμη και αν τα πρόσωπα αυτά δεν συναινούν, προκειμένου να εκπληρωθεί η νόμιμη υποχρέωση επαληθεύσεως της αξιοπιστίας, για τελωνειακούς σκοπούς, της επιχειρήσεως αυτής, υποχρέωση η οποία προβλέπεται στο άρθρο 24, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447.»